

DEHA

7 Ekim 2022

Prof. Dr. Onur Ural
Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi

DEHA

TDK: İnsan
zekâsının, insan
kişiliğinin
erişebileceği en
yüksek düzey, dâhilik

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

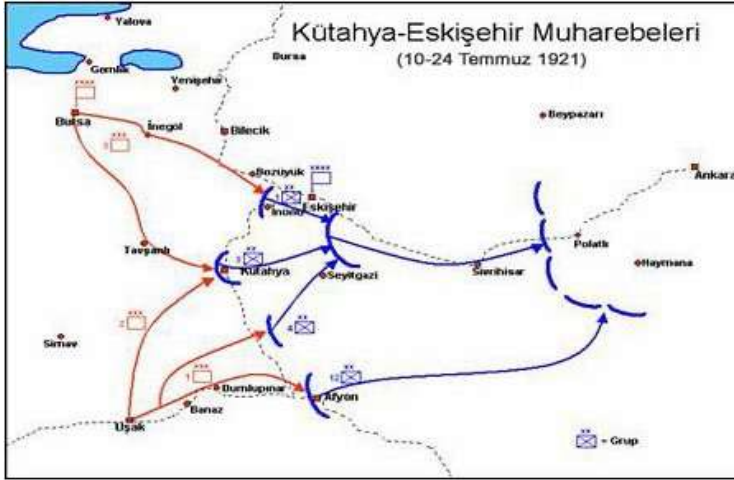
16-21 Temmuz 1921-Ankara

6 Mayıs 1920
25 Kasım 1920

10 - 21 Temmuz 1921	Kütahya - Eskişehir Savaşları
15 - 21 Temmuz 1921	Ankara'da Maarif Kongresi'nin toplanması
16 Temmuz 1921	Mustafa Kemal'in Maarif Kongresi'nde açılış konuşması yapması

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

16-21 Temmuz 1921
1. Maarif Kongresi Ankara

Yunanlılar, **Afyon ve Bilecik**'i işgal etmişti. (13 Temmuz 1921)

Ankara'da Maarif Kongresi'nin toplandığı saatlerde **Kütahya önünde** şiddetli çarpışmalar oluyordu. O gün **Bozüyük ve Tavşanlı** Yunanlıların eline geçti (16-18 Temmuz 1921)

Türk Ordusu, 4. Tümen Komutanı **Yarbay Nazım Bey** dâhil, birçok şehit verdi.

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

Tablo 1: Maarif Kongresine Katılanlar

Üst Düzey Yöneticiler	
1- Mustafa Kemal Paşa (TBMM Başkanı)	
2- Adnan Adıvar (TBMM İkinci Başkanı)	
3- Hamdullah Suphi Tanrıöver (Eğitim Bakanı)	
4- Kazım Nami Duru (Orta Öğretim Genel Müdürü)	
5- Ahmet Edip Bey (İlköğretim Genel Müdürü)	
6- Vasıf Bey (Eğitim Bakanlığı Özel Kalem Müdürü)	
Yüksek Dersler Müderrisleri	
7- Ziya Gökalp	18- Rıza Nur Bey
8- Nafi Atuf Bey	19- Akçora Yusuf Bey
9- Yakup Kadri	20- Mithat Bey
10- Ruşen Eşref Bey	21- Niyazi Bey
11- Veled Çelebi Efendi	22- Veli Bey
12- Ağaoglu Ahmet Bey	23- Mahmut Esat Bey
13- Halide Edip Hanım	24- Mustafa Şeref Bey
14- MüfideFerit Hanım	25- Suat Bey
15- Adnan Bey	26- Hüseyin Bey
16- Ali Suat Bey	27- Mehmet Vehbi Bey
17- Fuat Bey	28- Cemal Hüsni Bey
Üniversite	
29- İsmail Hakkı (Baltacıoğlu)	
30- Mehmet Emin (Erişirgil)	
Eğitim Müdürleri	
18- Haydar Bey (Isparta)	39- Osman Nuri Bey (Sivas)
19- Avni Bey (Yozgat)	40- Hakkı Hilmi Bey (Konya)
20- Refet Bey (Adana)	41- İhsan Hami Bey (Diyarbakır)
21- Talat Bey (Bolu)	42- Sadık Bey (Samsun)
22- Zakir Bey (Afyonkarahisar)	43- Adil Bey (Kastamonu)
23- Haydar Bey (Burdur)	44- Ahmet Nuri Bey (Aydın)
24- Cudi Bey (Siirt)	45- Şükrü Bey (Ankara)

25- Baha Tevfik Bey	46- Hasan Fehmi Bey (Denizli)
Okul Müdürleri	
47- Eşref Bey (Konya Öğretmen Okulu Müdürü)	
48- Osman Nuri Bey (Konya Sultani Müdürü)	
49- Avni Bey (Konya'da Tatbikat Öğretmeni)	
50- Mehmet Fuat Gündüzalp (Bartın Lisesi Müdürü)	
51- Şahur Hanım (Ankara Kız Öğretmen Okulu Müdüresi)	

- Kongreye 180 veya 250 öğretmen katılmış
- Meclis 2 bin TL bütçe ayırmış
- Hamdullah Suphi Maarif Vekili

Karakütük H. Türk Basınında 1921 Maarif Kongresi. Troyacademy. 2021:6 (3); 751-775

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

Aytaç K. Eğitim Politikası üzerine konuşmalar. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları No:4. Birinci baskı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1984,1-98)

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

1. Maarif Kongresi Binası
16-21 Temmuz 1921

“Muhterem hanımlar, efendiler:
..... Bugün Ankara, millî Türkiye'nin millî eğitimini kuracak olan
Öğretmenler Kongresi'ne de sahne olmakla iftihar duymaktadır.
..... Millî eğitim programı derken hurafelerden, yabancı
fikirlere, Doğu'dan ve Batı'dan gelebilen bütün tesirlerden uzak, tarihî
ve millî seciyemize uygun bir kültürü kastediyorum..... Kapı aralandı,
boşlukta Yarbay Salih Omurtak görüldü, 'Dışarı gel.' diye işaret etti Salih
Bozok dışarı süzüldü. 'Hayrola?'
'4. Grup Cephesi, Yumruçal-Nasuhçal arasında yarıldı. Düşman ordu içine
sızıyor. Paşa hemen Genelkurmay'a gelse çok iyi olacak.'
..... Silahıyla olduğu gibi kafasıyla da mücadele
mecburiyetinde olan milletimizin, birincisinde gösterdiği kudreti,
ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur.....”

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

19 Temmuz 1921 , Maarif Kongresi'nin beşinci günü; Türk Orduları Eskişehir'i boşalttı. Yunanlılar Eskişehir ve Seyitgazi'yi işgal etti.

Dersler	1913-14 Mekâtib-i İbtidâ'îye Ders Programı (Binbaşoğlu, 2005, s.397-398)						1921 Maârif Kongresi Tedrisât-ı İbtidâ'îye Programı (Yeniğün, 18.7.1921, s.2)			
	Sınıf						Sınıf			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.
Elif Bâ	12	-	-	-	-	-	12	-	-	-
Türkçe	4	8	8	8	8	8	-	8	4	4
Hesâb	4	3	2	2	2	2	3	2	2	2
Eşyâ	4	2	2	2	2	2	3	-	1	1
El İşleri	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1
Resim	1	1	1	1	2	2	3	3	2	2
Gınâ ve Müzik	1	1	1	1	1	1	3	1	1	
Amelî Meslek	-	-	-	-	-	-	6	6	6	6
Lisan-ı Ecnebi/Fransızca	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4
Kur'an-ı Kerim ve Ulûm-ı Diniyye	1	4	4	4	3	3	-	4	4	2
Zirâat	2	2	2	2	2	2	-	1	1	1
Hendese	-		1	1	1		-	-	1	1
Coğrafya	-	1	1	2	2	2	-	-	1	1
Tarih	-	2	2	2	2	2	-	-	1	1
Türk Tarihi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hüsn-ü Hat	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Musahabat-ı Ahlakiyye	3	2	2	1	1	1	-	-	-	-
Terbiye-i Bedeniyye	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-
Toplam Ders Saati	36	30	30	30	30	29	33	32	31	28

- ❑ Okul binalarının durumu,
- ❑ Öğretmen ve öğrencilerin sayıları,
- ❑ Kız okullarının mevcut durumları,
- ❑ Yabancı okulların durumu,
- ❑ Mahalli eğitimin nasıl geliştirileceği,
- ❑ Eğitimin ekonomik boyutu
 - ❑ Ders programları
 - ❑ Ders kitaplarının durumu

1.Hâkimiyet-i Milliye, 31.5.1921, s.2
2.Güven C, Boyraz EZ. Hamdullah Suphi Tanrıöver'in İlk Maârif Vekilliği Dönemi Faaliyetleri. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi. 2016:10:288-317
3.Gül OK.Maarif Kongresi, Heyet-i İlmîyeler ve Uluslararası Ortaöğretim Öğretmenleri Kongresi Üzerine Bir Değerlendirme. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi. 2018:10(19); 509-523

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

21 Temmuz 1921, Maarif Kongresi'nin yedinci günü; Eskişehir'i alabilmek için Türk Ordusu karşı taarruza geçti. Ancak taarruz başarısız oldu.

gripka kolleksiyonu

Maarif Kongresinde Konuşulan Konular

1. Çocukları hayatta başarılı kılacak bir program hazırlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
2. Dört sene olan ilköğretimin **5 yıla çıkarılması** gerekmektedir.
3. O zamana kadar uygulanan ilköğretim programları uygulanabilir değildir.
4. Halk eğitimi için, yüksek programlar yerine onlar için **gerekli olan dil, din ve hesap dersleri okutulmalıdır.**
5. Köy ve kentlerin ihtiyaçlarının farklı olması nedeniyle **ilkokul programları ayrı ayrı hazırlanmalıdır.**
6. Meslek derslerinin ilkokullarda bütünüyle öğretilmesi mümkün değildir.
7. Sanat ve bir iş edinmek için yeteneklerin esas olduğu kız okullarında kızların ev kadını olabilmeleri için gerekli olan pratik bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

Ankara: Zafer Heykeli ve Umumi Manzarası

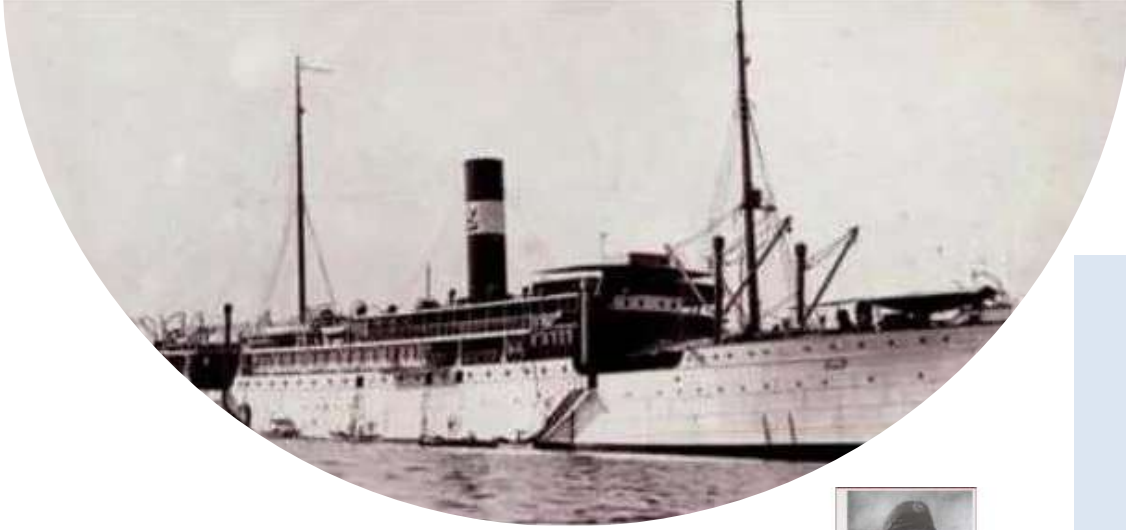
1. Aytaç K. Eğitim Politikası üzerine konuşmalar. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları No:4. Birinci baskı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1984,1-98)
2. Sarıhan Z. 1921 Maarif Kongresi. İnkılap Kitabevi Baskı Tesisler, İstanbul, 2019: 1-181

Bir Savaş ve Bir Kongrenin Öyküsü

- Selim Sırrı Tarcan 20 Haziran 1921, Paris 1924 Olimpiyat Oyunları hazırlıkları başlatıldı.
- 1921 yılında Atatürk'ün isteği ile kurulan Eti Müzesi Ankara Kalesi'ndeki binası onarılmaya başlandı.
- 16-21 Temmuz 1921 tarihleri arasında yapılan 1. Maarif Kongresi Dünya tarihinde örneği olmayan, o şartlar içinde hiçbir devlet adamının düşünemeyeceği bir harekettir.

1. Maarif Kongresi Binası
1947 Yangında Kül oluyor

KARADENİZ VAPURU

E. Seyyar Serji gemisi Karadeniz Vapuru'na kapitan Lütfi Kağan.

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı
Sergisi-1926

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

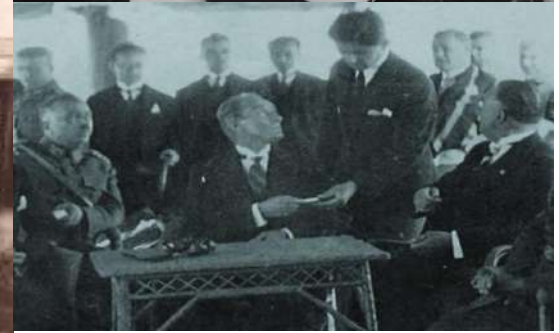
Tüm bu hazırlıklardan sonra Seyyar Sergi'nin amblemi hazırlanır.

Bu ambleme Ticaret ve Haber Tanrısı Hermes kullanılmıştır .
Bu ambleme elinde kendi büyü asası yerine Seyr-i Sefain İdaresi'nin amblemini taşıyor ve İstanbul'dan ayrılan Karadeniz Gemisi'nin önünde yürüyor .

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

Kanberoğlu NA. 1926 Yılı Türk Basınında
Mustafa Kemal Atatürk'ün Yurt Gezileri ve Yurt
Gezilerinin Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü. Tarih
Çalışmaları Dergisi. 2014: 6;133-147

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

Ek 5: Seyyar Sergi'nin sürekli ertelenen hareket zamanını hicveden mizah dergisi Akaba'nın karikatürü (Akaba, 10 Haziran 1926)

- ❑ 12 Haziran 1926 tarihinde İstanbul'dan demir aldıktan sonra 12 ülkede 16 şehri ziyaret etti.
- ❑ Karadeniz Gemisi, 86 günde 10 bin mil yol kat etti, 5 Eylül 1926 tarihinde İstanbul'a döndü

Tarih	Liman	Tarih	Liman
12.06.1926	İstanbul	29.07.1926	Leningrad
17.06.1926	Bona	01.08.1926	Danzig
20.06.1926	Barselona	03.08.1926	Gyndia
02.07.1926	Le Havre	05.08.1926	Kopenhag
04.07.1926	Londra	10.08.1926	Anvers
11.07.1926	Amsterdam	21.08.1026	Marsilya
16.07.1926	Hamburg	24.08.1926	Cenova
21.07.1926	Stockholm	27.08.1926	Napoli
25.07.1926	Helsinki	05.09.1926	İstanbul

Bozkurt C. Türkiye Cumhuriyeti'nin Bir Propaganda ve Tanıtım Hamlesi: 1926 Seyyar Sergi ve Avrupa Seyahati. Bellefen. 2019: 83(298):1097-1130.

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

- ❑ Tekel ürünleri,
- ❑ İş Bankası şubesi,
- ❑ Kütahya Çinileri,
- ❑ Halılar,
- ❑ Hacı Bekir lokumları,
- ❑ Kehribar ve kıymetli taşlarla yapılmış süslemeler,
- ❑ Yerli bezler ve işlemler,
- ❑ Örnekler kısmında ise tahıl, tıbbi ilaç, ahşap ve deriden mamul eşyalar,
- ❑ Beykoz fabrikası ürünleri, madenler,
- ❑ Bursa ve Hereke kumaşları sergilendi

Kanberoğlu NA. 1926 Yılı Türk Basınında Mustafa Kemal Atatürk'ün Yurt Gezileri ve Yurt Gezilerinin Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü. Tarih Çalışmaları Dergisi. 2014: 6;133-147

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

Gemi mürettebatı 125 kişilik bir kadro oluşturulmuş, 95 kişilik sergi heyeti ve memurlarının yanı sıra, 47 kişilik Riyaset-i Cumhur Orkestrası, işe isleriyle meşgul olan 18 kişi de dahil edildiğinde, sefere toplam 285 kişi katılmıştır

Mebrure Gönenç (ilk kadın milletvekillerinden),
Nermin Faruki (Türkiye'nin ilk kadın heykeltıraşlarından),
Refii Bayar (Celal Bayar'ın oğlu)
Veli Kanik (Orhan Veli'nin babası),
Bedia Arseven (İlk kadın gazetecilerden),
Celal Esat Arseven (Sanat tarihçisi)
Zeki Öngör (İstiklal Marşı bestecisi)

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

KARADENİZ VAPURU

Cumhuriyetin İlk Yurtdışı Sergisi

- ❑ Karadeniz Gemisi, 86 günde 10 bin mil yol kat etti, 5 Eylül 1926 tarihinde İstanbul'a döndü

Amsterdam Vondelpark

Seyyar Terbiye Sergisi

- ❑ Cumhuriyetin 10. yıl kutlama etkinlikleri içinde **Seyyar Terbiye Sergisi** için özel bir yasa çıkarılır.
- ❑ TCDD'nin 1927 yılında Avrupa'da özel olarak yaptırdığı üç vagon dan biri olan **eğitim vagonu** ile iki ayrı vagon dan oluşan özel trende, **eğitim cihazları, beden, sağlık bilgisine ait filmler, afişler, kitaplardan** oluşan ekipman ile bir doktor, bir milli eğitim müfettişi, bir okul müdürü ve bir müze müdürünün katıldığı heyet bulunuyordu.

Seyyar Terbiye Sergisi

- 21 Nisan 1933 tarihinde Ankara'dan Samsun'a doğru hareket etti.
- 14 ayrı noktada durulup konferanslar verildi, sergiler düzenlenerek filmler gösterildi.
- Tam 1002 km yol alındıktan sonra Terbiye Treni'nin 4 Haziran 1933 tarihinde görevini bitirerek Ankara'ya döndü.

Devlet Demiryolları üzerinde seyyar terbiye sergisinde Doktor, Bakteriolog Celâl Bf. talebe arasında

Seyyar Terbiye Sergisi

Millî Eğitim Bakanlığı ve TCDD nin beraber gerçekleştirdiği bu tren, Ankara, Kırıkkale, Yerköy, Fakılı, Kayseri, Şarkışla, Sivas, Zile, Amasya, Havza, Samsun gibi demiryolunun ulaştığı şehir ve kasabalarda belirli süre kalıyordu.

Tren 44 gün boyunca 'projeksiyon vagonu' yardımıyla sürekli film gösterimleri gerçekleştirilmiştir

Seyyar Terbiye Sergisi

Türkiye'deki halk eğitim uygulamalarının belki de en ilginç sayılabilecek olan Terbiye Trenini ;

- 10.000'den fazla kişi,
 - 947 ilkokul öğretmeni,
 - 300 orta-lise öğretmeni gezdi.
 - 92 konferans verildi.
-
- Trende, konferans verenler arasında, İsmail Hakkı Tonguç da bulunmaktaydı

Seyyar Pedagoji Sergisi Kırıkkale'de

Demiryol güzergâhlarını dolaşmak ve halkın istifadesine arzolan üzere tertip olunan Seyyar Pedagoji Sergisinin evvelki gün Ankara'dan hareket ettiğini yazmıştık. Resmimiz muhtelif terbiye eşyası ile, grafikler, istatistikler ve kitapları muhtevi olan sergi vagonunun bir köşesini gösteriyor.

<https://ataturkansklopedi.gov.tr/>

5 Haziran 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 6

Seyyar Terbiye Sergisi

Seyyar Terbiye Sergisi.

(Başı 1 inci sayfadadır.)

Hakkı, Gazi muallim mektebi muallimlerinden Hayrullah, İzmir Maarif müfettişlerinden Ferit Uğuz Beyler bulunmaktadır.

Sergi üç vagondan mürekkeptir. Bir vagonda Cumhuriyet devrinde muhtelif sahalardaki inkişafı gösterir grafikler, milli mücadele zamanında memleketin siyasi vaziyetini gösterir muhtıralar, ziraat ve sanayie ait grafikler, eski mekteple yeni mektebin mukayeseleri çocuk bakımına nümüneler, Ankara, İstanbul, İzmir, mekteplerinden toplanmış resimler, maarifin muhtelif sahalarda ideal işlere muhtelif mekteplerdeki kütüphane, temsil, bahçe, oyun ve derslere ve modern mektep eşyasına ait fotoğraflar, orta tahsil için ikinci vagon da gençleri ve halkı alâkadar eden sıhhati koruma levhalarıyla yeni mekteplerde talebe faaliyetine ve Gazi Muallim mektebi talebe işlerine ait resimler.

Mektep vagonu olarak ayrılan üçüncü vagonda seyfar muallim kütüphanesinden başka dersane kısmında Gazi Hazretlerine bir köşe ayrılmıştır. Burada müşarüneyih'in heykelleriyle hayatlarının muhtelif devirlerini gösteren fotoğraflar nutuklarından alınmış parçalar vardır. Ayrıca bu vagona sıhhat ve timal muavenet vekâleti, Hilâliahmer, Himayeciftal ve Maarif Cemiyeti ile muhtelif millî kütüphanelerimizin neşriyatı konulmuştur:

Sergi bu akşam Kırıkkalede kalacaktır

Birinci Vagon Cumhuriyet İdealleri

Serginin 1. Vagonunda, Cumhuriyet Döneminde başarıları sergilendi. Başka bir deyişle, bu vagon izleyicisine 'Cumhuriyet İdealini' anlatmayı, bu idealin nasıl hayata geçirilebileceğini öğretmeyi amaçlamaktaydı. Bahçe, oyun ve derslere ait modern malzemelerin fotoğrafları vardı.

İkinci vagon Sağlık Bilgileri

Gençleri ve halkı ilgilendiren sağlıkla ilgili afişler, kitaplar bulunmaktaydı. Ayrıca, gramfon ve radyo desteğiyle uygulanacak bir yetişkin yaygın eğitime dair planlar da anlatılmaktaydı.

Üçüncü vagon Mektep

Öğretmenler için kütüphane, konferans salonu, projektör ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk köşesi vardı.

TCDD nin 1917 yılında Ankarada bir istasyonda düzenlenen 'Seyyar Terbiye' hareketi için yapılan vagonların bir tanesi. İçinde öğretmenler için kütüphane, konferans salonu, projektör ve Atatürk köşesi vardı.

Seyyar Terbiye Sergisi

21 Nisan 1933 Tarihli Hakimiyet-i Milliye Gazetesi Sayfa 1

Seyyar Terbiye Sergisi.

SERGI VAGONLARINI BUGÜN 11 DE YOLA KIRIYOR.

Fotoğrafa bakıldığında bir vagon.

Seyyar Terbiye Sergisi.

(Haber 3 sayıya atfedilmektedir.)

Mabte, Gazi meclisi ve meclis meclisi meclisi. Herhalde, İsmail Maarif ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu hareketi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu hareketi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu hareketi...

Seyyar Terbiye Sergisi.

Bu hareket, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi...

29 Mart 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 3

Seyyar Terbiye sergisi

Seyyar sergi 15 nisan'da Ankara'dan ayrılacak

Ankara 22 (A.A.) — Maarif Vekâleti tarafından hazırlanan seyfar terbiye sergisi bugün saat 11 de Kayseri - Sivas - Amasya üzerinden Samsuna gidecektir.

Razrat hadisesi münebbetle qahiminde büyük tezahürata bulunuldu.

AKŞAM

Amerika alın essanı braktı, bu yüzden dolar dümeğe başladı.

San 13 - No 307 - Fık ve jüb. Növe CEM - 11 Nis 1933 Tarihli San 106 - No 204 - San 100

Seyyar terbiye sergisi

Sergi Ankaradan Samsuna hareket etti

Ankara 21 — Maarif vekâleti tarafından hazırlanan seyfar terbiye sergisi bugün saat 11 de Kayseri - Sivas - Amasya üzerinden Samsuna gidecektir. Sergiye beraber bu yerleri maarif vekâleti sibat müfettişi Celal, müfettiş Reşat Şemettin, İsmail maarif müfettişlerinden Ferit Öğür boylar da dolmuşlardır.

Sergi 3 vagondur. Bir vagonda cumhuriyet devrinde memleketin muhtelif naharındaki inkişaf eserleri, milli mücadele zamanında memleketin vaziyeti ve sair, ikinci vagonda gençleri ve halkı alakadar eden sihhatî korumağa ait grafikler, üçüncü vagonda Gazi hareketlerine dair bir löşe ayrılmıştır. Burada Gazi Hz. nin heykelleri ve hayıflarının muhtelif devirelerine ait fotoğraflar vardır.

23 Nisan 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 2

Seyyar Pedagoji Sergisi Kırkkale'de

İkmalik Ankara'dan Samsuna'ya kadar olan bu hareket, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi...

İkmalik Ankara'dan Samsuna'ya kadar olan bu hareket, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi...

İkmalik Ankara'dan Samsuna'ya kadar olan bu hareket, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi...

İkmalik Ankara'dan Samsuna'ya kadar olan bu hareket, bu hareketin bu hareketi, bu hareketin bu hareketi...

Seyyar Terbiye Sergisi

9 Mayıs 1933 Tarihli Vakit
Gazetesi Sayfa 6

Seyyar Terbiye Sergisinde : 8
Stepte asırlar gibi birbirinden ayrılan günler

Stepte geçen günler, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru...

Stepte geçen günler, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru...

Stepte geçen günler, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru...

Stepte geçen günler, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru, kışın sonuna doğru...

14 Mayıs 1933 Tarihli
Vakit Gazetesi Sayfa 1

Seyyar Terbiye Sergisi

Bu gün İstanbul'da Anadoluhisari'nde bir Seyyar Terbiye Sergisi düzenlendi. İsmail Hakkı Tonguç'un bu sergisinde Seyyar Terbiye Gezisi'nin 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

— 2 — VAKIT 14 Mayıs 1933

Seyyar Terbiye Sergisi

Bu gün İstanbul'da Anadoluhisari'nde bir Seyyar Terbiye Sergisi düzenlendi. İsmail Hakkı Tonguç'un bu sergisinde Seyyar Terbiye Gezisi'nin 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

Mehmet Asım

Gözcü A. İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul öncedinden yüksek öğretime eğitim sorunları, çözüm önerileri sempozyum bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

Seyyar Terbiye Sergisi

Seyyar Terbiye Sergisinde : 78
Tersine Akan Dere

Yakında bir vagon içinde "Terbiye Sergisi" Ankaralı Sergisiyi gören muallimlerden bir grup. (Seyyar Terbiye Sergisi'nin Ankara'da sergilenmesi.)

Seyyar Terbiye Sergisi

- ❑ Cumhuriyet idealleri halka anlatmaya çalıştı
- ❑ Sinema ile tanıştırdı
- ❑ Öğretmenlere yeni ufuklar açtı
- ❑ Sağlık alanında bilgilendirme yaptı
- ❑ Kütüphanesi ve kitaplarını halka sundu

5 Haziran 1933 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi Sayfa 6

Gözcü A. İsmail Hakkı Tonguç ve Seyyar Terbiye Gezisi, Aramızdan Ayrılışının 50. Yılında İsmail Hakkı Tonguç ve okul Öncinden Yüksek Öğretime Eğitim Sorunları, Çözüm Önerileri Sempozyum Bildirileri, İzmir, 2010: 368-376

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

“Opera yapacağız !”

Atuk MV. İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Türkiye Ziyareti. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi.2017:18(35): 219-247

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

TRT2

-Çok teşekkür ederim.

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Türkiye gezisi 27 gün sürdü. Rıza Pehlevi,
Mustafa Kemal ve Kazım Paşa

Atuk MV. İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Türkiye Ziyareti. Çağdaş
Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi.2017:18(35): 219-247

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Münir Hayri Egeli

- ❑ Mustafa Kemal İran'lıların Şeyhnamesi'nden esinlenmiş bir opera düşündü.
- ❑ Hakan Feridun'un ikiz oğulları Tur ile Irac üzerine kuruldu.
- ❑ İkizler doğduğunda şeytanın gazabı onları birbirinden ayırıyor. Ayrı yollara gidip birbirlerinden uzaklaşıyorlar.
- ❑ Ama yüzyıllar sonra buluşup kardeş olduklarını anlıyorlar. Tıpkı "ayrı yollara giden ikizler" Türkiye ve İran gibi.

1.Beyarslan A. Türk Operasının ulusal kimliği ve Ahmet Adnan Saygun'un Özsoy Operası. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sahne Sanatları Tezi. İstanbul,2018:52-74.

2.Yazıcı H. Gökbudak ZS. Türkiye'de Ulusalçı Müzik Ve Bir Opera Eseri Olarak 'Aşk-I Memnu. Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi Tarih'in Peşinde.2015:14;213-237.

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Ahmet Adnan Saygun

Münir Hayri Egeli

Ankara'daki bütün müzisyenler seferber edilir. İstanbul'dan konservatuvar hocası **Nimet Vahit Hanım** ve tüm orkestra getirilir.

Ankara'dan Musiki Muallim Mektebi elemanları bulunur.

Ankara Beden Eğitimi Yüksek Okulu öğrencileri ise baleyi oluşturmada yardımcı olurlar.

Daha 4. günde operanın ilk bestesi prova edilmeye başlanır.

Yazıcı H. Özsoy: The First Turkish Opera That Was Desired by Ataturk. International Scholarly and Scientific Research & Innovation. 2013: 7(8);2214-2218

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

Bir Misafir ve Bir Operanın Öyküsü

19 Haziran 1934

İlk Türk Operası Özsoy Operası

19 Haziran 1934

HAKİMİYETİ MİLLİYE

20
HAZİRAN
ÇARŞAMBA
1934

ON BEŞİNCİ YIL, No. 4625

Halkın Ankara'da çıkar.

SAYISI HER YERDE 5 KURUŞ

İyran Şahinşahi Hz. nin Ankara'da geçirdikleri dördüncü gün

Alâhazreti Hümayun Rıza Han Pehlevi dün müzeleri, İsmetpaşa kız enstitüsü ile ticaret lisesindeki resim sergisini ziyaret buyurmuşlar ve akşam üzeri halkevinde şereflerine verilen özsoy piyesini Gazi Hazretleriyle birlikte seyretmişlerdir.

Hâşmetli İyran Şahinşahi Hâşretlerinin Ankara'daki misafirlikleri bugün nihayet buluyor. Şehrimiz, bu şereften bu kadar şükük mahrum kalmamak için elliden geleni yapardı. Ankara urun seneler, bu ziyâretin tatlı ve meşur hatıralarını unacaktır.

Şehrimiz büyük değildir; büyük bir milletin hâkûmdarını ağırlıyaacak sarayların birçoğu henüz eksiktir. Fakat burası türk milletinin sıcağı ve samiyimî kucağıdır. Şahinşahi Hâşretlerinin aramızda geçirdikleri günler sarayında, türk milletinin yüksek ve hâşmetli şahsiyetleri ile bağında buldukları usul ve kardeş millete karşı ne derin bir

Şahinşah Hazretleri dün Halkın adı tespit edilmiş "Özsoy" piyesini Gazi Hazretleriyle beraber seyrettiler.

saygı ve sevgi beslemekte olduğuna müşahade buyurmuşlardır. Kendini tekrar toplayan çark âleminde, İyran ve Türkiye, parlak istikbalin kıvılcıklarıdır. Ebediyen istiklalinden usaklaşırılığı kanınenin iki millet, iki büyük bağış ve rehberin arkasında, 19. uncu asrın melun ültüratını tekzip etmişlerdir.

Hayat, istiklalodur: Milletleri zümris, hür ve hâkim olduğu devirlerde dünyada henüz hayretü devam eden medeniyet eserleri vücudunda geçirmişlerdir. Türkiye ve İyran'ın yeni istiklal ve hâkimiyet devirleri, bugün cihan medeniyetinde, bu iki (Sana 2. inci sayıfada)

Şahinşah Hz. Ankara müzesindeki eserlere alâha gösterdiler.

İsmetpaşa kız enstitüsünde sanallimlar Şahinşah Hazretlerine tahdim edildi.

Şahinşah Hz. müzenin bahçesindeki eserleri tetkik buyurdular.

İsmetpaşa kız enstitüsünde Şahinşah Hazretleri dikiz, hürmet tetkik nazarla emdiler.

A. ADNAN SAYGUN
ÖZSOY

OPERA / 1 PERDE

Libretto : M. Hayri EGELİ

Orkestra Şefi : Vladimir LUNGU / Aytaç ÜLGEN / Rejisör: Mehmet YILMAZ
Dekor: Kağan GÜREŞÇİ / Kostüm: Nursun ÜNLÜ / Koro Şefi: Oleg CONSTANTINOV
Koreografi: Uğur SEYREK / Işık: Murat YILMAZ
MERSİN DEVLET OPERA ve BALESİ SOLİSTLERİ
KOROSU, BALESİ ve ORKESTRASI

İlk Türk Operası Özsoy Operası

19 Haziran 1934

A. ADNAN SAYGUN

ÖZSOY

OPERA / 1 PERDE

Libretto : M. Hayri EGELİ
Orkestra Şefi : Vladimir LUNGU / Aytağ ÜLGEN / Rejisör: Mehmet YILMAZ
Dekor: Kağan CÜREŞÇİ / Kostüm: Nursun ÜNLÜ / Koro Şefi: Oleg CONSTANTINOV
Koreografi: Uğur SEYREK / Işık: Murat YILMAZ
MERSİN DEVLET OPERA ve BALESİ SOLİSTLERİ
KOROSU, BALESİ ve ORKESTRASI

A. ADNAN SAYGUN

ÖZSOY

OPERA / 1 PERDE

Libretto : M. Hayri EGELİ

Orkestra Şefi : Vladimir LUNGU / Aytuğ ÜLGEN / Rejisor: Mehmet YILMAZ
Dekor: Kağan ÇUREŞCI / Kostüm: Nursun ÖNLÜ / Koro Şefi: Oleg CONSTANTINOV
Koreografı: Uğur SEYREK / Işık: Murat YILMAZ
MERSİN DEVLET OPERA ve BALESİ SOLİSTLERİ
KOROSU, BALESİ ve ORKESTRASI

Azat Obaları

- Azat Obaları, okulların “**azat**” yani tatil döneminde; açık, temiz havalı yerlerde açılan, 2 aylık bir çeşit sağlık kampıydı.
- Fikir babası Trakya Umumi Müfettişi **Kazım Dirik**'tir.
- “**Trakya'nın 5 Yıllık Köy Kalkınma Programı**”na da girdi ve 1936 yılından itibaren Trakya'nın dört ilinde (Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Çanakkale) Azat Obaları açılması programa bağlandı

Karaağaç Azat Obası (Edirne)

Sergen Azat Obası (Kırklareli)

<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/azat-obalari/>

Burçak M. Cumhuriyet Döneminde Trakya'da Örnek Bir Sağlık Kampı Uygulaması: Azat Obaları. Trakya Dergisi. 1937:2(12); 651-71

Azat Obaları

- **Edirne'de** Karaağaç;
- **Çanakkale'de** Merkez, Gelibolu, Biga, Lapseki ve Bayramiç ilçeleri;
- **Kırklareli'nde** Demirköy, Sergen, Hediye, Elmacık ve Hohça köyleri;
- **Tekirdağ'da** Sütlüce ve Velimeşe köyleri ile Malkara, Şarköy, Hayrabolu ilçelerini, bölgede açılacak Azat Obaları için en uygun yerler olarak saptadı.
- Obalara çocuklar alınırken sağlık kontrolünden geçirilecek, boyun bezlerinde şişkinlik, sıtma gibi hastalıklar sonucu cılız kalmış çocuklar seçilecekti.
- Obalara kabul edilen her çocuğun sabun, diş fırçası, el ve yüz havlusu, tarak, çatal, bıçak, kaşık, tabak, yatak, örtü, yastık ve yedek çamaşırı olacaktı.

Velimeşe Azat Obası (Tekirdağ)

Çavuşköy Azat Obası (Çanakkale-Biga)

Azat Obaları

Trakya Azat Obalarında, günlük program aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

SAATLER	YAPILACAK İŞLER
08.00 – 09.00	Uyanma, tuvalet, kahvaltı
09.00 – 11.00	Hafif Oyunlar
11.00 – 13.00	Öğle Yemeği
13.00 – 17.00	Eğlence, öğle uykusu, ikinci kahvaltısı
17.00 – 19.00	Hafif Oyunlar
19.00 – 20.00	Akşam Yemeği
20.00 – 22.00	Okuma, monolog (güldürü), uyku

Sabah Kahvaltısı; a. ekmek, b. bal, pekmez ve reçelden biri c. peynir veya zeytinden oluşacaktı. Süt verildiği günlerde bal ve benzeri verilmeyecekti.

Öğle Yemeği; a. Etli sebze b. Pilav ya da makarna c. Meyve

İkinci Kahvaltısı; ekmek, çay, peynir veya zeytin
Akşam yemeği; etli sebze, soğuk yemekler ve meyveden oluşmaktaydı.

Azat Obaları

- Azat Obaları; zayıf çocuklara kilo aldırmayı hedeflemiştir.
- 1938 yılı verilerine göre 14 Azat Obasında 610 çocuğa ulaşılmıştır.
- Bunlardan sadece 33'ü aynı kiloda kalırken, diğerleri 2-8 arasında kilo almıştır (Trakya'da Azat Obaları, 1938).
- Kamp sonrası çocuklara ihtiyaçları olacak, yaşamlarında kullanabilecekleri alışkanlıklar kazandırılmaya çalışılmıştır.
- Özellikle ağır sporlardan kaçınılmış, çocuklara müzik, ront, müsamere çalışmaları yaptırılmıştır.

Çavuşoğlu T, Çetin H, Tahmazoğlu T. Trakya Azat Obaları – 1936. Türkiye’de Çocuğun Refahı Ve Korunması “Kapsayıcı Bir Yaklaşım Arayışı”. Sosyal Hizmet Sempozyum Kitabı. Gündem Çocuk Derneği Yayını, Ankara, 2013:316-327.
Burgaç M. Cumhuriyet Döneminde Trakya’da Örnek Bir Sağlık Kampı Uygulaması: Azat Obaları. Trakya Dergisi. 1937:2(12); 651-71

Azat Obaları

8 Temmuz 1938 Son
Posta Gazetesi
Sayfa 5

Trakya'da köy kalkınma programı tatbikati

Programın 936 yılına mahsus kısmı tamamen tatbik edilmiş gibidir. Yeni köy şehirleri bile imrendirecek kadar güzel ve temizdir.

Trakya'da yeni tesis edilen köylerde biri köylerinde meralara yapılacak, bahçeler ünlü edilerek köylerde kireç kuşuları açılacak, bitli köylerde her yıl 1 kg ve 1/2 kilo balıklandırma yapılacaktır. Köylerde küçük araziyeler, köy ümmi ayakkabıları, köy hamamı ve diğer yerleri tesis edilecektir.

Bu 936 programının yalnız sağlık işlerine tahsis edilen kısmıdır. Köy hayvanlığı, köy kültürü, köy sırası ve ekonomisi için programlara geniş faniyer ayrılmıştır. Program daha yıl sonunda ermeden tamamen tatbik edilmiş gibidir.

Bir taraftan emekden tesis edilmiş köyler bu programın tatbikine yeni tesis edilen modern köylerin de konforu tamamlanmaktadır. Yeni köyler bir Avrupa köyüdür. Herkesin, bilaher edilecek köy evlerinin güzel tarzda çözümlerini birer bitli zarafetle yerleştirilmiştir. Çeşitli bahçeleri Türk köy hayatının çözümlerini ve bahçelerini yerleştirilmiştir. Yeni köy evlerinin bahçelerine birer bitli zarafetle yerleştirilmiştir. Çeşitli bahçeleri Türk köy hayatının çözümlerini ve bahçelerini yerleştirilmiştir.

Köy hayvanlığı, köy kültürü, köy sırası ve ekonomisi için programlara geniş faniyer ayrılmıştır. Program daha yıl sonunda ermeden tamamen tatbik edilmiş gibidir.

Kastamonu dersinin kez

Trakya Bölgesinde Bu Yıl 14 Azat Obası Açıldı..

Trakya umumî müfettişliği bölgesinin başta Edirne olmak üzere 14 merkezinde "Azat obaları" açılmıştır. Bu obalarda fakir ve kimsesiz çocukların sağlığını korumak, hasta ve dermansız olanları kuvvetlendirmek, açık ve temiz havada ve iyi bir rejim altında Doktor ve öğretmenlerinin sıkı kontrolleri altında iki ay güzel eğlenceli bakım-iki bir kamp hayatı yaşayacaklardır.

Geçen sene içinde bu obalara alınan 600 çocuğun %80'i en az 1,50 ve %20 iside 4,5 kilo almak suretiyle büyük fayda görmüş olmalarından ötürü bu sene miktarı fazlaştırmış ve "Azat obaları"na bu yıl gönderilen çocukların sayısı 1000'i bulmuştur.

Bölge dahilinde açılan azat obalarının yerleri Edirne'nin Karaağaç, Keşan, Kırklareli; Vize, Sorgun, Çanakkale; Eceabat, Lapseki, Biga-Pazarköy, Erzurum, Tekirdağın; Velimeşe ve Ereğli merkezleridir.

Çorlu

Azat Obaları
Bir haftalık bir fasiladan sonra tekrar çıkan bu arkadaş bu başlık altında neşrettiği yazıda azat obalarının memleketin yoksul ve bakımsız çocuklarına olan yardımını tebarüz ettirmektedir.

Trakya'da 14 azat obası açıldı

Köyler (Husus) — Trakya umumî müfettişliği bölgesinin, başta Edirne olmak üzere 14 merkezinde "Azat obaları" tesis edilmiştir. Bu obalarda fakir ve kimsesiz çocukların sağlığını korumak, hasta ve dermansız olanları kuvvetlendirmek, açık ve temiz havada ve iyi bir rejim, doktor ve müallimlerinin sıkı kontrolleri altında iki ay güzel eğlenceli bakım-iki bir kamp hayatı yaşayacaklardır.

"Azat obaları"na bu yıl gönderilen çocukların sayısı (1000) bulunmuştur.

Bölge dahilinde açılan azat obalarının yerlerini bildiştiriz. Edirne'nin Karaağaç, Keşan, Kırklareli, Vize, Sorgun, Çanakkale; Eceabat, Lapseki, Biga-Pazarköy, Erzurum, Tekirdağın; Velimeşe ve Ereğli.

Trakya umumî müfettiş General Kâzım Dirik başkanlığı büyük madda ve yakınlık gösterdiği bu obaların güzel geçirmek suretiyle içinde bulmuş olmalarıdır.

SALI	15	15	15
1. TRAKYA	1000	1000	1000
2. TRAKYA	1000	1000	1000
3. TRAKYA	1000	1000	1000

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Çorluda azat obaları

Çorlu (Husus) — İki eğitimci nezareti her ilkiyi sağlık partileri altında iki ay devam etmek üzere hazırlanmış. Ereğli ve Velimeşe köylerinde diğer azat obaları açılmıştır. Bu obalarda fakir ve kimsesiz çocukların sağlığını korumak, hasta ve dermansız olanları kuvvetlendirmek, açık ve temiz havada ve iyi bir rejim, doktor ve müallimlerinin sıkı kontrolleri altında iki ay güzel eğlenceli bakım-iki bir kamp hayatı yaşayacaklardır.

"Azat obaları"na bu yıl gönderilen çocukların sayısı (1000) bulunmuştur.

Bölge dahilinde açılan azat obalarının yerlerini bildiştiriz. Edirne'nin Karaağaç, Keşan, Kırklareli, Vize, Sorgun, Çanakkale; Eceabat, Lapseki, Biga-Pazarköy, Erzurum, Tekirdağın; Velimeşe ve Ereğli.

Trakya'da çocuk obaları
Malkara (Husus) — Çaba ve hasretle köy çocuklarının ihtiyaçlarını karşılamak ve kimsesiz çocukların emlaklarına koruyucu tedbirlerle her sene olduğu gibi bu sene de Trakya'nın muhtelif yerlerinde azat obaları açılmış ve iki hafta bu faaliyetten sonra sonuçlanmıştır.

Osmaniye'de marifet sevgisi
Adana (Husus) — Adana'nın marifet sevgisi...
Çocukların başlarında, doktorları ve bakıcı öğretmenleri de, daima hazır bulunmuşlardır.

Azat Obaları

Sergen Azat Obasından gönderilen rapora göre obada kaldıkları süre boyunca çocuklara;

- A. Kendi işlerini kendileri görmek
- B. Sözde, harekette, işte; neşe ve serbestlik
- C. Temizlik ve düzen
- D. Çatalla yemek yemek ve bıçak kullanmak, karyolada yatmak, yatak düzeltmek, elbise giymek elbiselerini çıkarıp asmak, çamaşır derlemek, yırtık söküük dikmek vb.
- E. Elbirliği ile iş yapmak, yardımlaşma zevki ve alışkanlığı
- F. Arkadaşlık sevgisi
- G. Toplu yaşama zevki, toplu eğlence zevki
- H. Eğlence icadı,
- I. Boş zamanlarını hoş geçirmeye çalışma, gibi davranış ve alışkanlıklar kazandırılmıştı.

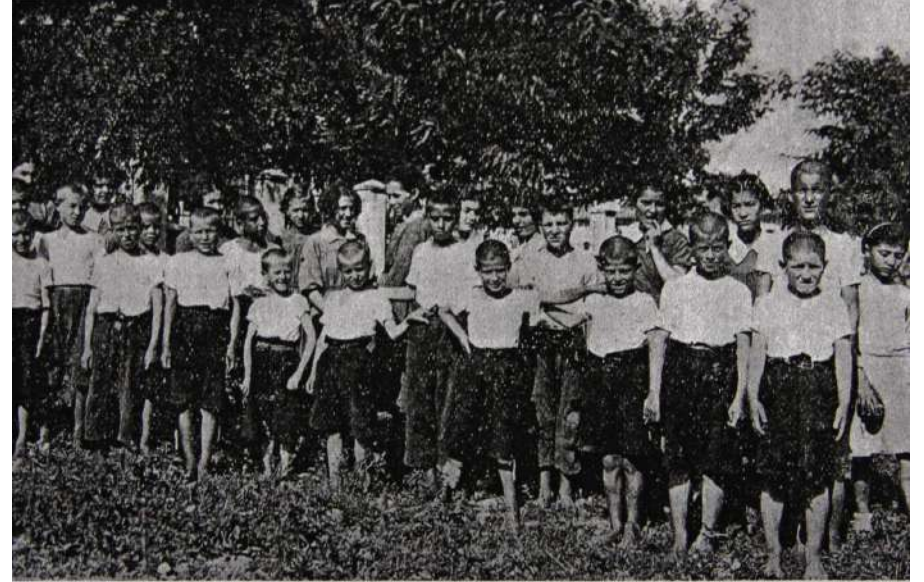
Saray Azat Obası (Tekirdağ)

Azat Obaları

Azat Obaları uygulaması;
Cumhuriyet yönetiminin, özel olarak
ise Trakya Umumi Müfettişliğinin
çocuk sağlığına verdiği önemin bir
göstergesidir.

Cumhuriyetin emanet edileceği neslin
daha sağlıklı bir hâle getirilmesi
açısından son derece başarılı bir
uygulama olmuştur.

Devletin en temel ilkelerinden olan
halkçılık ve devletçilik ilkeleri
doğrultusunda yürütülmüş örnek bir
uygulama olarak tarih sahnesindeki
yerini almıştır

Edirne - Karaağaçtaki azat obası

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- Necip Hablemitoğlu **1995-1996** yılları arasında Birleşmiş Milletler Örgütü'nün bir projesinde (UNDP) görev alarak **Moldova'da Gagauz Türklerinin Latin alfabesine geçişi** ile ilgili olarak danışmanlık hizmeti verdi.
- Buradaki görevi sırasında Cumhuriyet döneminin başında, bölgede Atatürk tarafından görevlendirilen öğretmenlerin bulunduğunu belirleyerek bu öğretmenlerin bugün yaşayan öğrencileri ile geniş bir **sözlü tarih çalışması** yaptı ve bir kısmını "**Kemal'in Öğretmenleri**" başlığı ile yayımladı.

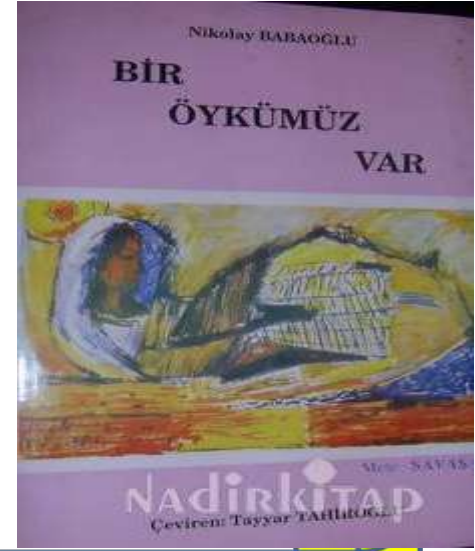
Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- Atatürk Gagauzlara, Rusça ve Romence bilen **80 ilkokul öğretmeni** göndermiştir. Kemal'in Öğretmenleri koşulsuz vatanseverlik örneği göstererek görevlerini yıllarca sürdürmüştür. (1930-1945).....1980
- II. Dünya Savaşı'nın başına kadar bölgede görev yapmışlar. Bunların çoğunluğu savaşla birlikte Türkiye'ye dönerken, bazıları "görevleri henüz bitmediği" gerekçesiyle eğitim hizmetine devam etmişler. Ancak, Sovyet işgali ile bu öğretmenlerin tamamı "Türk Casusu" isnadı ile hep aynı cezaya, 25 yıl ağır hapis cezasına çarptırılarak Sibiryadaki toplama kamplarına gönderilmişler. Sonra, Stalin'in ölümünden sonra Kruşçev tarafından çıkarılan afla Gagauz Yeri'ne **sadece biri dönebilmiş**

1. Dağıstan A. "Hamdullah Suphi'nin Romanya Büyükelçiliği ve Gagauz Türkleri", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 2002;54(18): 815-829.
2. Duman M. Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Raporları Doğrultusunda Romanya'daki Siyasi Gelişmeler Ve Türkiye-romanya İlişkileri (1931-1944). Journal of Balkan Research Institute .2021; 10(2): 425-462.

Nikolay Babaoğlu

Bay öğretmen **Ali Kantarelli** bekardı benim Kıpçak köyümde öğretmenlik etti. 1937-1938-1939 yıllara kadar. Bizim köyde de evlendi.

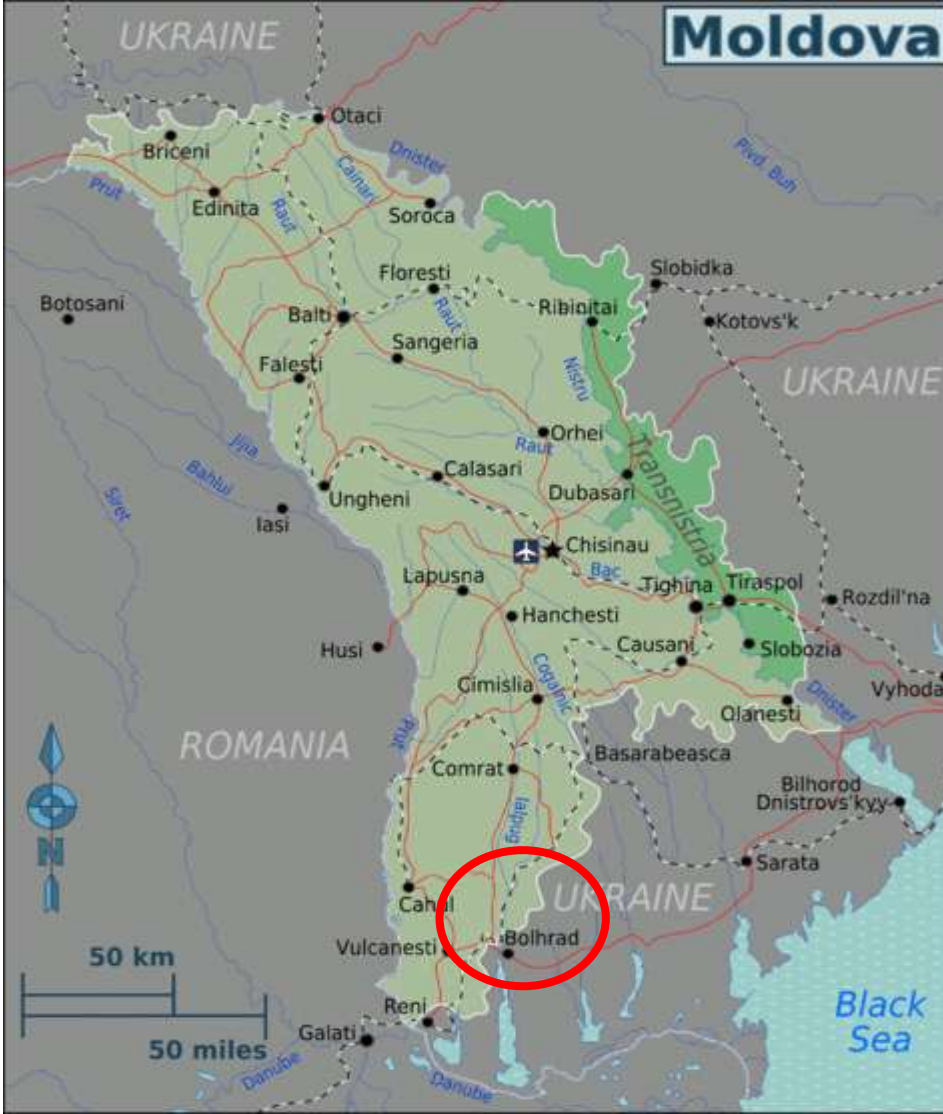
1940 yıl'da Moldovaya bolşevikleer geldi, başka köylerimizden türk öğretmenleri etiştirip gittileer. Türkiye'ye, ama benim öğretmenim Ali bey kaldı Moldovada aylesi vardı Kıpçakta.

Sovyetler Ali Kantarelliği de suç buldular çünkü o Moldovada Türk casusuymuş bu üzere hiçbir de suçsuz adamı Stalin apisee kapadı 25 yıla. Ama 15 yıldan çok yattı Stalin ölünce kurtuldu geldi, sonra Borcak adında küyee, oradan da sora gitti yaşamaa Bolgrad şehrine.

Oradan da işittim ölmüş 1980 yıllarda. Bolgrade şehrinde de bu güne kadar mezarı.

Nikolai Babaoğlu (Moldova Eski Eğitim Bakan yardımcısı)

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

Ali KANTARELLİ “Ölünceye kadar “Kemal”in yani Mustafa Kemal ATATÜRK’ün öğretmeni olmayı sürdürmüş; çevresindekilere Türkçe öğretmiş; Türklük bilinci aşlamış... Üç çocuğuyla dul kalan bir Gagauz kadınıyla evlenmiş; onları her Pazar Kiliseye götürdükten sonra evine dönüp müslümanlığın gereklerini yerine getirmiş. Bir başka ifadeyle, laikliğin ne olduğunu sevgi, saygı ve hoşgörü ile en köktendinci Ortodoks Gagauzlara da göstermiş, tek kelime ile örnek oluşturarak hayranlık uyandırmış

Hablemitoğlu N. Kemal'in Öğretmenleri.
Yeni Hayat Dergisi. 1999: 24-29

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

- 1934 yılında yazmış olduğu bu rapor ile **Türk hükümetinden Gagauz Türkleri için tüm okullarda Türkçe eğitim yapma izni isteyen Hamdullah Suphi**, bu amacını gerçekleştirmek için çok beklemeyecektir.
- Türkçe derslerin ilki, **1935 yılında Komrat, Çadır-Lunga, Kubey, Kongaz, Kavarna ve Gaurşüğüçük** köylerindeki lise ve ilkokullarda yeni tayin edilen Türk öğretmenlerle başlayacaktır. Yine aynı yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı tarafından Romanya'daki Müslüman ve Hıristiyan Türk okulları için **iki bin kitap** gönderilecek.

Anzerlioğlu Y. Bükreş Büyükelçisi Hamdullah Suphi ve Gagauz Türkleri. Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi 2006:39;31-51.

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

Gagauzların yaşadıkları yerleri birer görev sahası olarak kabul eden öğretmenler için neler söylenebilir?

Bu konuda da öncelikle Hamdullah Suphi'nin Ankara'ya hitaben yazdığı **28 Kasım 1934 tarihli rapora bakıldığında Türkçe eğitime başlanmadan önce bu işle görevlendirilecek öğretmenlerin seçimi ve maaşları ile hükümetin alakadar olup olamayacağını sorduğu görülür.**

Bu tedbirler arasında Silistre vilayeti dahilinde Türkçe dersi okutmakla görevli 52 öğretmenin görev yapmakta olduğu, ancak bu sayının yetersiz kalıp 30 kadro daha temin edildiği anlaşılmaktadır

Anzerlioğlu Y. Bükreş Büyükelçisi Hamdullah Suphi ve Gagauz Türkleri. Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi 2006:39;31-51.

Burada Kemal'in üüredicisi (öğretmeni) burada yatıyor

ANA SAYFA / PROEKT İÇİN / SIRALARIMIZ / GAZETAMIZIN ARHİVİ / KONTAKTLAR / REGİSTRATİYA / GİR

Lafi yazıp Enterä basın...

Yaşa, benim Halkım! Ana Sözü

Gagauz dilindä birinci
gazeta!

CÜMNE

POLİTİKA

ANALİTİKA

İSTORIYA

KULTURA

LİTERATURA

KİŞİLÄR

EKONOMİKA

BİLİM

SPORT

VIDEO

İNTERVYU

HABER ŞİRİDİ ▶ [YANOGLUnun üstünä ataka – bütün Gagauziya insannarı üstünä atakadır!](#) [Aleksandr STOYANOGLUnun serbest brakılması için mitin](#)

Home > Archive by Category "CÜMNE"

CÜMNE BOLUMU

2021.11.10, ANA SÖZÜ TARAFINDAN YAZILI, CÜMNE BOLUMU

Mustafa Kemal ATATÜRKün raametli olmasının Gününün 83-cı yılı

1938-ci yılın Kasımın 10-da 09-05-tä durgundu bütün Türk dünnäsının öndercisinin hem XX-ci üzyılın en anılmış liderin Mustafa Kemal ATATÜRKün ürää. Analım ulu

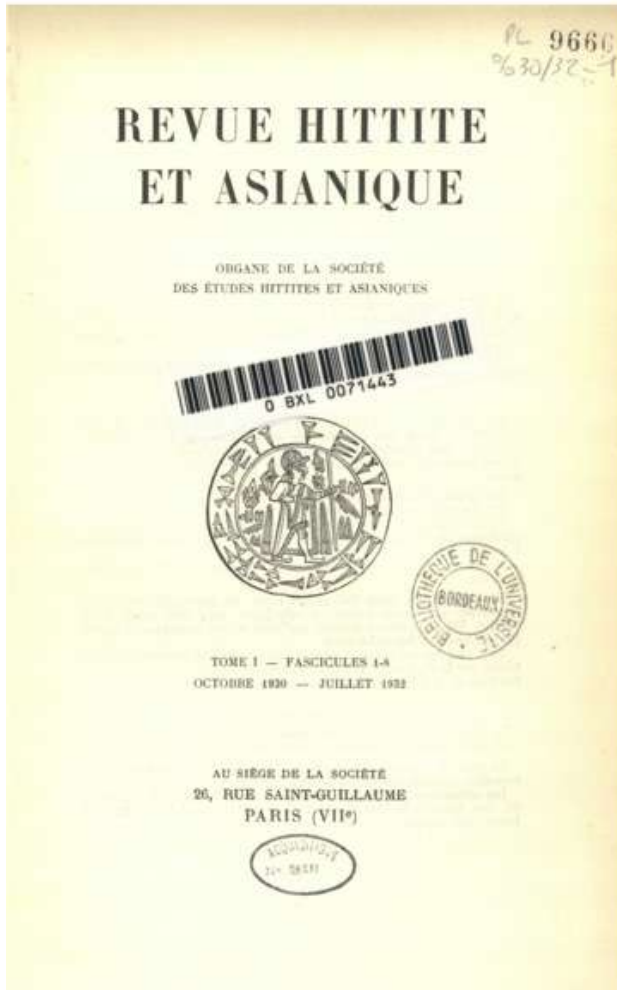
Atamızı. Mustafa Kemal ATATÜRKün topracı ilin olsun! O benim da Ulu ATAM (Óda) Mustafa Kemal ATATÜRKä Ey, Ata, gel da bak benim milletimä – o da senin gibi kula, maavi gözlü, senin gibi girgin, derin köklü, emin basmaz, hodul hem pak üzlü, senin gibi ol! Hey, Oguz oolu, Sana büünkü peetim, türküm, benim Ulu Atam, Ulu

PAALI SOZLAR

“ Bendä var bir Vatan,
Anamnan bobam,
Bir milletim,
Hem evim,
Pek paalı bir erim!

—Todur ZANET, poet, Gagauz Milli
Gimnanın avtoru

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız "Hitit - Arkeoloji" Dergisi

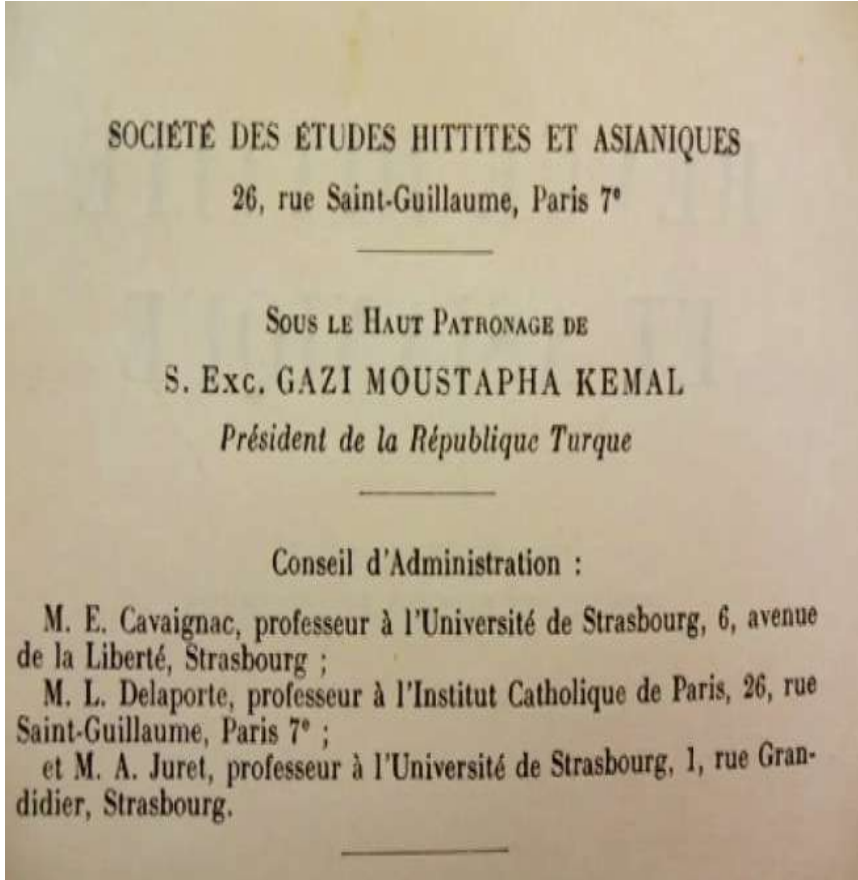

Revue Hittite et Asiatique 1.Sayısı

Portrait de S. Exc. Moustapha Kemal.
Revue Hittite et Asiatique Année 1930:1(1); 2

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız "Hitit - Arkeoloji" Dergisi

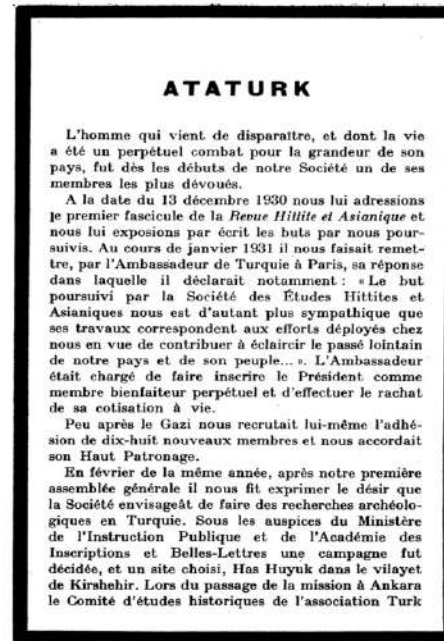
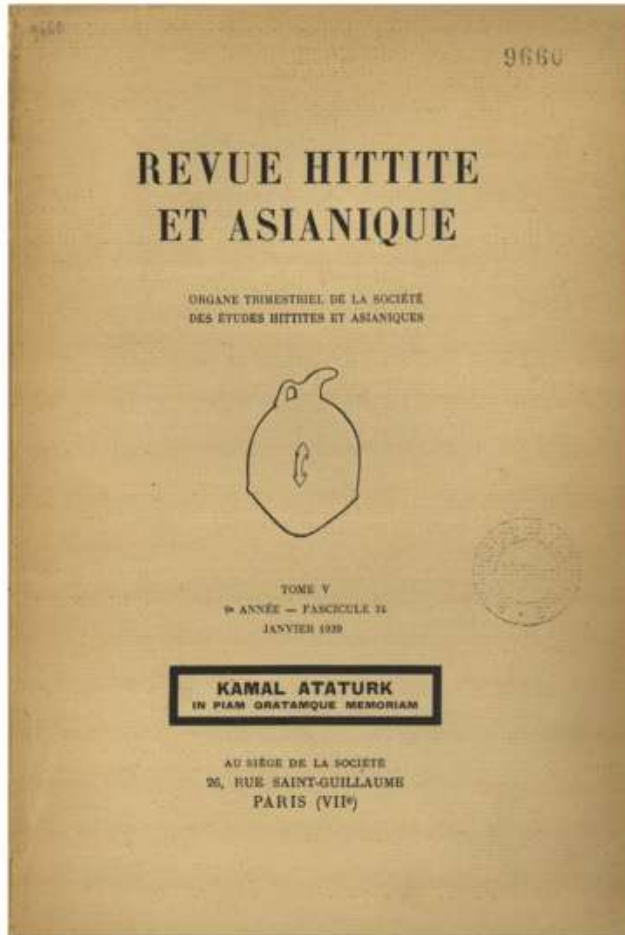
- ❑ Kurtuluş Savaşı yıllarında cephede yakın arkadaşlarına savaştan sonra **Ankara'da bir Hitit Müzesi** kurmayı düşündüğünü söyleyen **Mustafa Kemal Atatürk**, Anadolu kültür tarihini ve arkeoloji çalışmalarını yakından takip eder.
- ❑ 1930-1938 yılları arasında "**Hitit ve Asianik Araştırmalar Derneği**" tarafından **Fransa'da** yayınlanmaya başlayan "**Revue Hittite et Asiatique**" isimli derginin sponsoru olarak yayınlanmasını sağlar.

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız "Hitit - Arkeoloji" Dergisi

1579	569		1	B.132 a		Bedrich	Hrozny	Les Inscriptions Hittites Hieroglyphiques, 2nci Nüsha, Leipzig 1934
3555	S/2121		1	B.134 a		Societe des Etudes Hittites et Asiaticques		Revue Hittite et Asiaticque, Paris
2552	86		1	B.134 b				Türk Halk Edebiyatı Ansiklopedisi, İstanbul
2553	87		1	B.134 b				Türk Halk Edebiyatı Ansiklopedisi, İstanbul
1619	452		1	B.135 a		Ahmet	Caferoğlu	Türkçede "Daş" Lahikası, İstanbul 1929
1617	707		1	B.135		Paul	Brönnle	Türkischer Sprachführer, Leipzig 1916
1705	708		1	B.136		Ş.A.	Uhantey	Çuvaş Grameri Özeti, Bu Kitap Aslından Türkçeye Çevrilmiş ve Daktilo Edilmiştir,
1606	490		1	B.136 a		Sadri Maksudi	Arsal	Türk Dili İçin, 1930
1636	457		1	B.138 a				Etimoloji, Morfoloji ve Fonetik Bakımından Türk Dili, Ankara
1947	631		4	B.139		John Dyneley	Prince	Materials for a Sumerian Lexicon, Leipzig 1908
1931	552		1	B.140		A.	Gleye	Hettitische Studien, Leipzig 1910
1923	588		1	B.141	Çev.	Bahattin		Arapça Sarf ve Nahiv, İstanbul 1908
1940	668		1	B.142		Hamit Zübeyr	Koşay	Kitab-ı emsile, İstanbul 1857, Dar-üd tibatil amire,
1650	1843		1	B.143		M.S.	Kanaev	Altay Dili Grameri (Bu eser aslından Türkçeye çevrilmiş ve daktilo edilmiştir.)
418	372		1	B.19 d		Raulig	Freilitz	Türkmen Aşiretleri, İstanbul 1918, "Almancadan Tercüme"
			424					

istenin; 4, 20, 21, 22, 23, 24, 40, 63, 83, 86, 114, 115, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 152, 153, 174, 177, 178 ve 181. Sıra numaraları mükerrer verilmiştir.

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız "Hitit - Arkeoloji" Dergisi

Ataturk [note biographique] La Rédaction

[Revue Hittite et Asiatique](#) Année 1939 [5-34](#) pp. 41-42

Atatürk'ün Sponsor Olduğu Fransız "Hitit - Arkeoloji" Dergisi

ATATÜRK L'homme qui
vient de disparaître, et
dont la vie a été un
perpétuel combat pour la
grandeur de son pays, fut
dès les débuts de notre
Société un de ses membres
les plus dévoués. Atatürk
laisse l'impérissable
souvenir d'un chef d'état
attentif à intéresser le
peuple

Ülkesinin yücelmesi için bitmeyen
bir mücadele veren ATATÜRK
aramızdan ayrıldı. Cemiyetimizin
kuruluşundan beri en sadık
üyelerinden biriydi. Atatürk, halkın
çıkarlarına özen gösteren bir devlet
başkanının silinmez hatırasını
bırakıyor.

Bir Kuvvülcüm ve Bir Gür Alevin Öyküsü

1925-1940 Yılları arasında
664 öğrenci Yurt dışına eğitim için
gönderildi

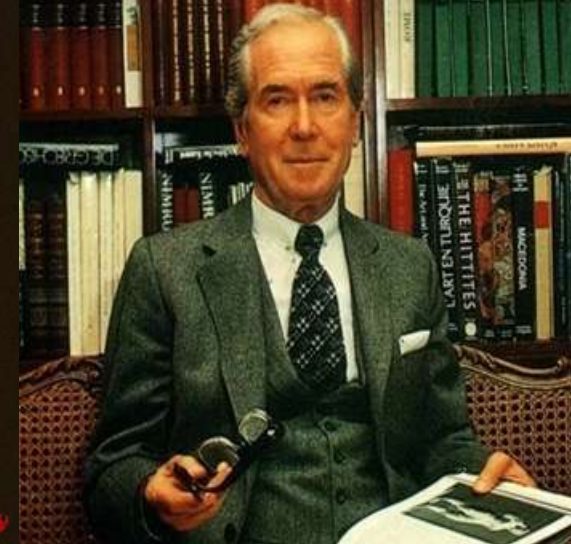
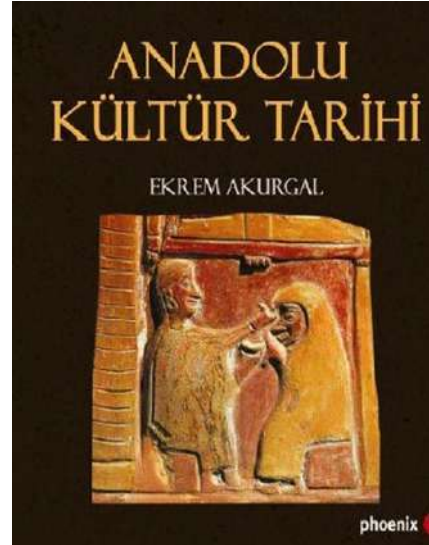
İlk Türk kadın kimyacı
Remziye Hisar
1927 yılında Fransa'da
Sorbonne Üniversitesi'nde.

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

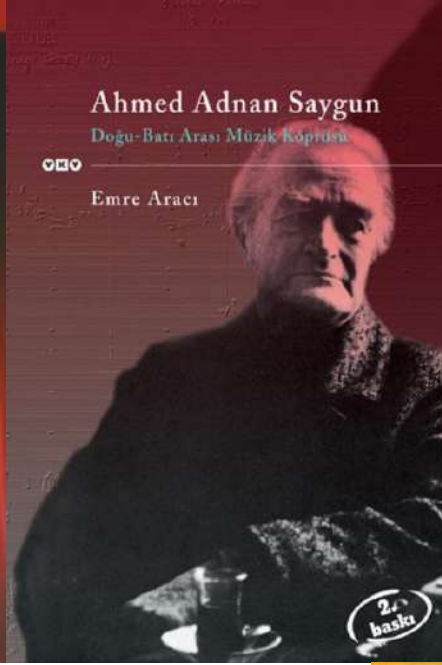
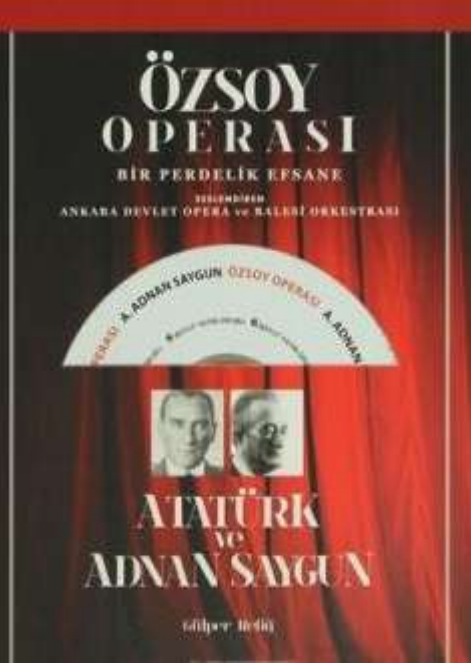
Sorbonne Üniversitesi'nden mezun olan ilk Türk kadını Prof. Dr. Remziye Hisar

“Bir aralık bir Türk lirası'na, 6.5 Registermark aırdık. Öğrenci bursumuz 96 lira idi, yani ayda 650 mark gelirimiz vardı. Bu para o dönemde bize bol bol yetiyordu. Alman öğrenciler ayda 150 markla geçinirlerdi. Bazen Kempinski, Mampe gibi ünlü restoranlara giderdim. İyi giyinirdim. İyi tanınmış ailelerin evlerine davet edilirdim. Berlin'in hep en güzel semtlerinde oturdum... Ekrem Akurgal

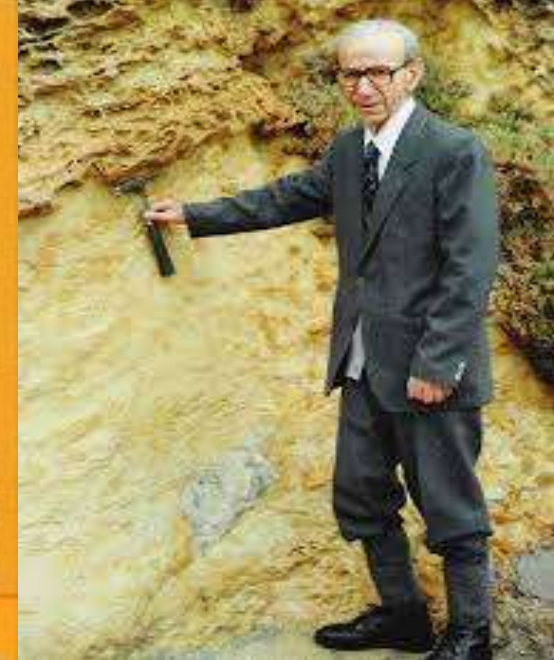
Aslan C. Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Eğitim Bilimleri Alanında Yurt Dışına Öğrenci Gönderilmesi Olgusu (1923-1940). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara:2014

Bir Kuvvülmünevver ve Bir Gür Alevin Öyküsü

Besteci-Müziyen

Jeolog

Aslan C. Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Eğitim Bilimleri Alanında Yurt Dışına Öğrenci Gönderilmesi Olgusu (1923-1940). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi. Ankara:2014

CAHİT ARF

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

Otuz Beş Yaş

Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,

Gözünün yaşına bakmadan gider.
Şakaklarıma kar mı yağdı ne?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?

Bir Kıvılcım ve Bir Gür Alevin Öyküsü

“Sizleri bir kıvılcım olarak yolluyorum, gür alevler olarak geri dönmelisiniz.»
Mustafa Kemal

18.06.09

F.BARTIN

Okuyunca düşündüklerimden olağanüstü utandım. “Şimdi gel de gitme, git de çalışma, dön de bu ülke için canını verme.” dedim.

“Düşünün **1923**’te o kadar işinin arasında 11 öğrencinin nerede, ne zaman, ne hissettiğini sezebilen, ona göre telgraf çeken bir liderin önderliğinde bu ülke için can verilmez mi?

”Çok başarılı oldum. Ülkeme alev olarak döndüm.

Önce **İstanbul Üniversitesi Genel ve Beşeri Fizyoloji Enstitüsü**’nü kurdum. Kürsü başkanı oldum. Daha sonra ülkemin başbakanlığını yaptım.

Ben kim miyim? Ben sadece iki satırlık bir telgrafın yarattığı bilim adamıyım..

Atatürk'ün Ölümünden sonra yazılanlar

"Atatürk, başı dumanlı doruklarda yüce bir dağ tepesidir. Siz onun fikirlerine yaklaştıkça o yükselir ve aranızdaki mesafe sonsuza değin aynı kalır. Devirlerinde büyük gözüken, zamanla küçülen benzerlerinden farkı budur ve böyle kalacaktır."

(Arriba Gazetesi, Portekiz, 1938)